

„ Αἱ σύνοδοι, λέγεται, κατεδίχαζον τὰς μὴ πει-
 „ θομένες τῆς Εὐκκλησίας, ἀλλά εἰς δόξαν τινὰ ἐναν-
 „ τίαν αὐτῆς ἐνισχυμένας, καὶ ταῦτην κηρύγτητοντας,
 „ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς προώντας ἐγένετο οὐρανοῖς
 „ ἐκάλενται αὐτής. Καὶ κατεδίχαζον πρῶτον τὴν αἵρε-
 „ σιν, εἶτα τὰς ἀντεχομένας αὐτῆς. ἐγὼ δέ εἰς κη-
 „ ρύτων ιδίαν μαρτύριον δέξαν. οὐδέτι ἐκαινοτόμησα. οὐδὲ
 „ ὑπὲρ αὐτῶν τινὸς δόγματος καὶ νόος ἐνισχυμα-
 „ ἔσθισται τὴν ἀκραίφυην δόξαν τηρῶν εἰς αὐτὸν, οὐ
 „ παρέλαβε, καὶ κατέχει τὴν Εὐκκλησίαν ἀπὸ αὐτῆς.
 „ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν Χριστὸν, καὶ εἰς δεῦρο. οὐ καὶ Π' ω-
 „ μαῖκη ἀγία Εὐκκλησία πρὸ τῆς σχίσματος, κα-
 „ τεῖχεν ὅμη μετὰ τῆς ἡμετέρας ἀγίας Εὐκκλησίας
 „ τῆς Αὐγαπολίτικῆς. οὐτιναὶ δὴ εὔτεβη δόξαν, καὶ
 „ πρότερον μὲν αὐτοὶ ἐπιγνεῖται, καὶ εὖ τῇ πάρηστῃ δε-
 „ συούδῳ, πολλάκις αὐτῷ ἐπιγνέσατε, καὶ οὐδεὶς δύ-
 „ ναται κατά τι μειψεθαι, οὐ κατηγορεῖν αὐτῆς.
 „ εἰ ταύτης τοίνυν ἀντίπομαι, καὶ εἴς αὐτῆς παρε-
 „ κκλίναι οὐβέλομαι, πῶς δὲν κατακριθείην δίκιην,
 „ οὐοὶ αἵρετικοὶ κατεδίκαζοντο; τίς δὲν ὑγιῶς καὶ
 „ εὔσεβῶς φρονῶν τοιεῖτον τι ποιήσειε κατ' ἐμοῦ.
 „ δεῖ γὰρ πρῶτου τὴν δόξαν, οὐ δοξάζω κατακρι-
 „ ναι. εἰ δέ αὐτη εὐσεβῆς καὶ δρεπόδοξος δικολογού-
 „ ται, πῶς ἐγὼ καταδίκης ἀξιούς;

Κατὰ ἀληθείαν δὲν δύναμαι νέει μὴ φωνάξω,
 ἢ Μάρκε σόμα καὶ ὄργανον τῆς πνεύματος. οὐδὲ εἴγε
 καὶ ὑπερεύγεστα, διὰ τὴν λαμπρᾶν καὶ ὑπερθαύμα-
 τον στοιχείων απόκρισιν. τίς νὰ ἀκάστη, καὶ νὰ μὴ κροτήσῃ
 τὰς χειρας ἀπὸ τὴν χαράν; τίνας καρδίας δὲν σκιρ-
 τᾶ ἀπὸ τὸ θαύμα τῆς ήδου; τί σοχαζεῖς α-
 γαπτιτοὶ ἀδελφοί; εἶναι τάχα τότη μία ἀπόκρισις,
 διὰ τὴν περάση τίνας χωρίς θαῦμα καὶ ἀπορίαν;

Εἰς τὰς προλαβέσσας διαλέξεις, ἥτου εἰς δέξτασιν καὶ συζήτησιν ἡ δόξω τῶν λατίνων. ὅθεν καὶ καθὼς εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, ἥτου εἰς καθένας ἐλευθερία, νὰ λέγῃ, καὶ για δεφενδεύῃ τὴν ἀδικίην τὰ γυνάμιν. ἀλλ' αφ' οὐ κοινῶς ὄλοι, ως καλὴν καὶ ὄρθην ἀδέχθησαν τὴν λατινικὴν δόξαν, καὶ ὅρος ἔγινε συνοδικὸς ἐκ' αὐτὸ τότο, καὶ ὑπεγυράφη παρὰ πάντων, καὶ γενομένης πανδίκας συγάξεως καὶ λειτηργίας, οὐεγνώμην καὶ εἰς τὰς δύο γυλώσσας ὁ Κόρος, καὶ ἀνεκμερύχτη εἰς ἐπίκοου πάντων, ως ἀγία ἡ τῶν λατίνων δόξα, καὶ τῶν ἀπισκόπων ἀπάντων ἰεροφορίαντων ἔγινε τοῦ Εὐκκλησιῶν ἡ πολυπέδιτος ἐνωσίς, μετάδικος καὶ ὕμνος, καὶ Φαλμᾶς, ἀφ' οὗ, λέγω, ταῦτα πάντα ἔγιναν, καὶ ὅλην τὴν Ἰσχὺν καὶ τὸ κράτος ἀλαβεν ἡ οἰκανενικὴ ὀνομασθεῖσα σύνοδος, ποσίος εἰς τὸ ἔξις εἶχε σόμα οὐδὲ γρύξη παρὰ μικρὸν λόγον, οὐ διαδένη ἀπεφάσιστον ὄρθως, οὐ διτι αὐτὸς ἐιρρόνει ὄρθότερος καὶ καλλίτερος. ὄλοι ἐκεῖνοι ὅπερ πρότερον ἦδω καὶ ἔχει καὶ φανερότερος καὶ κρυφίως διεγόγγυζον, καὶ ἐμέμφοντο, καὶ δέντες ἔσεργον τὰ μελετώμενα, ὄλοι, λέγω, μετὰ ταῦτα ἐκεῖ ὄντες ἐσιώπησαν, καὶ οὐδὲ ἀτόλμησε τινὰς εἰς τὸ ἔξις νὰ εἰπῆ οὐδεὶς φιλόλόγον κατὰ τῆς ἐνώσεως.

Μόνος ἔτος δὲ θαυμάσιος μόνος, καὶ πρότερον καὶ ὑσερδας γερεσθελιώμενος εἰς τὴν ἀκραιφνή δίξαν τῶν πατέρων τὰ, πρῶτον μὲν εἰς ἀνατροπὴν τὰ γενομένα ψευδῶντα κακίστας ὅρος, αὐτὸς ἐκάθετει ωσαὖς οὐλῆνη ὑψηλήν τῆς ὄρθοδόξης θεολογίας, τὴν ὁμολόγιαν τῆς πίστεως, ὅπερ παρέλαβεν ἐκ τῶν προγόνων τῶν πιστῶν, ἐπειτα, ως ἄκαστα, καὶ λαμπρῷ τῇ φωνῇ, καὶ ὑψηλῷ τῷ φρονήματι, κιρύττει

τὴν ἀληθειαν, καὶ ὄμολογος παρρησίᾳ, πῶς μόνι
ἡ ἐδική τε δόξα ἡτού ἡ ἀκραιφυής, καὶ ὄρθη, καὶ ἀλη-
θινή, τὴν ὅποιαν, λέγεται παρέλαβε κατέχει ἡ
Ἐκκλησία, ἀπὸ ἀυτῆς τῆς σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, καὶ
διὰ τοῦτο εἶναι κατὰ πάντας καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς γεγο-
νέχοσιν ἀμεπτος καὶ ἀκατηγόριτος. ταῦτα, λέγω,
λαμπρῶς κηρύττει, πά ταχα; καὶ εἰς πάσιν ἔμπροσ-
θεν; μέσα εἰς τὸ ἀνακτορικὸν καλάτιον τοῦ Πάπα,
ἐγώπιον ἔκειναι τῇ Ἰσοδέᾳ Πάπα. μόνος μεμονωμέ-
νος ἀνὰ μέσον τῶν ὑπερηφάνων Καρδιναλίων, καὶ τῶν
ἄλλων τε βηλευτῶν.

Οὐδεν καὶ καταισχύνας μάλιστα, ἀντὶ τοῦ καται-
σχυνθῆ. κατακρίνας, αὖτις νὰ κατακριθῇ. καὶ νική-
σις ἀντὶ νὰ νικηθῇ, κύριον καὶ δυτικοῦ μάλιστα
τὸν ἀλαζόνα δεῖξας Πάπαν, φτως ἐξῆλθε, δηλα-
δή νικητής, Θραμβευτής, καὶ μὲ τὸν λαμπρότατον
τῆς ὄμολογίας κεκοσμημένος σέφραγον. τώρες δὲν ἡ
Θεία πρόνοια, διὰ τὴν μετὰ ταῦτα σύζησιν τῆς
Ἐκκλησίας, δὲν ἐφύλαττε τὴν πανοσίαν τε ζωῆν,
ἥτιν δυνατὸν μία τοσαύτη καὶ τοιαύτη παρρησίᾳ καὶ
ἀντίστασις, τὰ μὴ γένη αἴτια γὰρ βάψῃ τὴν ἀρχιε-
ρατικήν τε σολήν, καὶ μὲ τὴν ἔκχυσιν τε ἴδιου του
αἵματος. βεβαιότατα τινὰς δὲν θέλει ἀμφιβάλλει
πέρι τότε. διατὰς δὲν ἀπλῶς ἐπίσκοπον, τῇ ὄποιον
ἡ φωνὴ ποτὲ δὲν ἤκαδη μέσα εἰς τὴν σύνοδον, ὡς
εἴπομεν, μόνον διατὶ ἤκεσταν, ὅτι δὲν σέργει τὴν
ἔνωσιν, ὡρμηταν γὰρ τὸν ἀποκτείνειν, πῶς ἥθελαι
ὑπομείνη τὸν φανερὸν καὶ μόνον ἐδικόν τες ἐχθρὸν, ἐὰν
ἥθελε καθαίρεσθη καὶ ἀποκηρυχθῇ ὡς αριστίχος καὶ
τῆς Εκκλησίας πολέμιος; τίς δὲν ἥξενδει τῇ ἀγίᾳ
ζήλῳ τῷ κατορθώματα; καὶ ὅτι πᾶς ὁ ἀποκτείνας
αὐτὸν, ἥθελε δόξη λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ;

Πότε καὶ πόσα λοιπὸν ἀγκάρια, μέσ' ὅλην τὴν
Ιταρικὴν εὐγλωττίαν συνδεμένα καὶ τετορυνευμένα,
ἵνδελαν φρανῆ ἀρχετὰ διὰ νὰ κατασέψειν ἐκείνην τὴν
ἀγύιαν κεφαλὴν, τὴν ὄποιαν ἀυτὸς προλαβὼν μὲ
τὰς ἀκιράντας τῆς ὁμολογίας τῶν σεφάνης κατεκό-
μισθ; μὲ ποίεις ἀπὸ τῆς παλαιίας Ἰρωας τῆς εὐ-
σεβεῖας παραβαλόμενος, εὑρίσκεται εἴτε κατώτε-
ρος, καὶ ὅχι μάλιστα ἕστος, καὶ ἂν δὲν φανῇ τολμηρὸν,
ὅτι καὶ μείζων ἀπὸ πολλὸς καὶ λαμπρότερος; μὲ μοῦ
συμπαθήσῃ σύνθης παρακαλῶ, Αὐτῷν ἐκεῖνοις,
ὅπρωτος καὶ μέγιστος τῷ Νόμῳ ιερεὺς, διατὶ ὅχι μόνου
παραχωρεῖ εἰς τὰ Συτίματα τοῦ Εὐραϊκῆς λαῶς,
ἀλλὰ καὶ διαγράφει ἀυτὸς διὸ τὸ γλυπτόν, καὶ
δείχνεται εἰς τὸ πλῆθος τὸ χωνευτόν, ἐκίρυξε
λέγων „Ἐτοι οἱ Θεοίσθ Γραμήλ, καὶ τὸ περισσό-
τερον μάκρια, ὅτι καὶ ἔορτὸν ἐκέλευσε νὰ τελέσουν
εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον θεόν. ἀλλ' ὅχι ποτε καὶ ὅμεγας
ἐπειδὸς τῆς χάριτός· μὴ γένοιτο ποτε νὰ ἐπα-
θετοιάτον· αὐτέσι μάλιστα μέσ' ὅλας τὰς δυνά-
μεις εἰς τὰ βελούδατα τῶν ὅλων· εἴτε διέγραψεν,
εἴτε ὑπέγραψεν εἰς τὸν Οὐρον, τὸ κατὰ ἀλήθειαν
γλυπτόν, καὶ τῆς αὐθωπίνης διακόιας ἀνάπλασ-
μα· δὲν ἐκίρυξεν, ἀλλὰ καὶ ἀπεκίρυξε μάλιστα,
ὡς Φευδῆ καὶ ἀλιστρῶν τὴν λατινικὴν δόξαν· καὶ
τὴν μικρὰν ἐκείνην ἔορτὸν τῆς ἐνώσεως, ὅχι μόνον
δέν εἴτε λεσσεύ ἐκείνος, ἀλλὰ καὶ ἐντρήνει μᾶλλον καὶ
ἔκλαιε, διὰ τὴν καταισχύνην καὶ καθαίρεσιν τῆς
Θεοκαραδότη πίσεως, ἵδια καὶ μακρὰν ἀποκλεισμένος
εἰς τὰ τακτῖον τα.

Οὐ Φινεὲς τὰ Αἰρῶν ἔγγονος, διατὶ ζῆλω πυράμενος ὑπὲρ τῆς θείας Νόμῳ διεπέραστο μὲν τὸν Σειρομάσιν καὶ ὅμη ἐντάυτῷ καὶ τὴν Μαδιανίτιδα, μὲν τὴν ὁπόιαν ἐξεπέρνουσεν, ἐλογύθη ἀυτῷ εἰς δίκαιοσύνην, καὶ εἰς αὐτακμοῖβιν τὴν ζῆλον ταῖς ἐλαζε γέρας αἰώνιον τῆς ιερωτείας τὸ χάρισμα. Οὐ οὐτέρος Μάρκος, ὅχι ἔνα, οὐδέω, ἀλλὰ πολλὰς Ισραηλίτας, διλαδή ἀνατολικάς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἐγκριτῶν στοιμένων, ὅπερ ἐξεῖσαν, καὶ κατὰ τὴν γεωγραφίην εἰς Θεον οὐφρονθίσαντο, καὶ ἀπὸ τὴν παροικήν ὅπιν τῆς νοιτῆς Χασθὶ καταγονταυτέντες ἐμοίχυσαν μὲν αὐτήν, καὶ εἰς τὸ κάτλος τῆς θείας πίσεως ἐξύβρισαν. Ὅχι λέγω ἔνα οὐδέω, ἀλλὰ πολλάς τοιότης, καὶ ὅλας εκείνας τὰς ἐξ οὐκών, διεπέραστο καὶ ἀπέσφεξε, καὶ ὅμη σὺν αὐτοῖς καὶ τὴν νοιτήν Μαδιανίτιδα, τὴν δυτικήν, λέγω, Εκκλησίαν μὲν ποῖον Σιερομάσιν, μὲν τὴν μάχαιραν τῆς πινάκατος, διὸκτον ῥῆμα Θεοῦ, κατὰ τὸν θεῖον Απόστολον. Ὅπου, οὖν οὐ Φινεὲς ποσθτον ἐτιμήθη, πόσον αρετῆς ὀδοξάσθι, ὅπερ καὶ ὑπὲρ τὸν Φινεὲς οὐδραγύανθησεν, Ὅχι μόνον ὅτι πολλάς, ἀλλ' ὅτι καὶ μεγαλητέρας; ταῦτα ἐστι πλέον βδελυκτή, καὶ πλέον θεοφυγῆς πορνείας ὅμολογυφρένων εἶναι, οὐ εἰς τὴν θείαν πίσιν καιροτομίας καὶ δυσσέβεια.

Θαυμάσιος δὲ Γεδεών. διατὶ παραδόξως κατετρόπωσε τὰ πλήθη τῶν ἀλοφύλων, ὅπερ ὡστὰς ἀκρίδες ἐσκέπαξον τὰς κοιλάδας, καὶ ὡσαν οὐ κύμος τῆς θαλάσσης ἥσπει ἐπιστεωρυμένοι. ἀλλὰ τελεχιζον εἶχε μετ' ἑαυτῷ τριακοσίας ἄγραφες ἐκλεκτάς, καὶ μὲν τριακασταῖς κερατίναις εἰς τὴν δεξιάν, καὶ μὲν ἄλλας τριακοσταῖς λαμπάδας εἰς τὴν αριστράν, διακυκτὸς ὄρμήσαντες, καὶ φωνάζοντες Γρομφαῖς τῷ χιρίῳ, καὶ τῷ Γεδεών, καὶ δυνατὸν σαλπίζοντες ἐν τούτῳ μετὰς κερατίνας, ἐξέπληξαν, ἐξεῖσαν, καὶ εἰς φυ-

φυγήν ἐβαλλει ὅλην ἔκεινην τὸν Βαρθολέμωνα παραπολῆν. Αὐτὸς πόσον θαυμαστώτερος δικαῖως πρέπει γὰς νομίζεται ὁ Θεῖος ὃς τος ἀρχιπράτηγος, ὃς οὐκέτος μόνος μὲν μέντοι τὴν ἐδίκηντες κερατίνην, τὴν σάλπιγγα λέγω τῆς ὑψηλῆς τε θεολογίας, τὴν ὄποιαν ὡς δεξιὰν, εἰχεν εἰς τὴν δεξιὰν, καὶ μέντοι τὴν ἐδίκηντες λαμπάδα, τὸ φῶς, λέγω, τῆς ἔξω σοφίας τοῦ, τὴν ὄποιαν εἶχεν εἰς τὴν αριστερὰν, ἢ αριστερὰν, ὥχι διὰ μηκτὸς ἐξαφυγε πίπτωντας, ἀλλὰ φανερά, συναδίγε, καὶ πολλάκις αὐτιπαρατατόμενος, εἰς πολλὰς καὶ διαφορες κάμπες, ποτε μὲν εἰς ἔκεινον τε περιγρατορίαν, ποτὲ δέ εἰς ἔκεινον τῆς προσθήκης, καὶ τελευταῖον εἰς ἔκεινον τὸν πλατύτατον τῆς δόξης, μὲν πολλὰς καὶ ἀλλεπαλλήλας συκοπλοκὰς, ἐντεῦθεν μὲν τὰ ὑψηλὰ σαλπίζων δύγματα, ἔκεινον δέ καὶ μὲν τὸ φῶς τῆς ἐπισημότερου, διατρέψαν καὶ σαφηνίζων τὰ δεῖα νοήματα, κατέπληξε, κατετρέπωσε, καὶ τελείως κατέβαλε τὸς ἔγχρυς τῆς πίνεως, φανερὰ ὅμολογες τῷ λέγοντας, ἐποιήσαμεν οὐδέν. Οἱ Γεράσαι, διατὶ νικᾶτο ἀμυνωτας, ξεπληρώνει τὸ τάξιμον, διπλῶς ἔχαμεν εἰς τὸν Θεον, ἕγεν, ἐὰν γυνεῖσθαι νικήτης ναῖτε προσφέρει θυσίαν, ὅποιον σύναντήσῃ κατὰ πρώτου ἐξερχόμενον ἀπὸ τὴν οἰκίαν τε, σύρσκει πρώτην τὴν μονογυενῆ τὰ θυγατέρας ἐξερχομένην εἰς προσκαντίσματα, καὶ πιεῖς εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεόν ὅπόσχεσίν τα, ἐντὸν ἔκεινην ἀμεταδέτως προσφέρεις εἰς τὸν κυρίον τὸ δλοκάυτωμα. ὁ Θεῖος Μάρκος, ὥχι θυγατέρα, ἀλλὰ τὴν ιδίαν τε φυγὴν θυσιάζει τῇ προκρέτει, ἀληθῶς θυσίαν ζῶσαν, θυσίαν ζῆγλαν καὶ εὑάρεσσαν. καὶ ὥχι διατὶ βούχησε, ἀλλὰ διατὶ νὰ νικήτῃ καὶ νὰ καταβάλῃ ὀχυρώματα καὶ ὑψώματα ἐπαιρόμενα κατὰ τῆς γυνώσεως τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἀρχὰς καὶ ἐβολας αὐτιπαρατατθμενος. ἐγώ δὲ καὶ ἀλλο εἴ-

ρίσκω τῇ Μάρκῳ, τῇ Γεφνίᾳ λαμπρότερον καὶ πολλῷ τιμιώτερον. ἐκεῖνος ἀφ' εἰς ἀνίκησιν ἐσφαγίσετὸν διγυατέρατον, εἴτε νικήτης ὑποσρέψας, ἀνεζωποίησε, (καθὼς θέλει τὸ δεῖξει ἢ τὸ λόγον ἀκολαθεῖα), ἀνεζωποίησε, λέγω, τὴν Νύκριν καὶ μιτέρα τὸ τὸν Εὐχαλησταν, ὅπερ ψυχικῶς εἰς τὸν Ιταλίαν, ἐνεχρώσθη ἀπὸ τὸ φαρμάκο τὸ λατινισμοῦ, παρασήσας αὐτὴν ἀπὸ σερχῆς, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, τῷ συμφίῳ τῆς Χριστῆς ἔνδοξον, ἀγάλαν, καὶ αμωμον, μὴ ἔχεισαν σπίλου, ἢ βυτίδα, ἢτοι τῶν τοιήτων μονομάτων καὶ βδελυγμάτων τὸ παπισμοῦ.

Τί τὸ λαμπρὸν κατόρθωμα τῆς Δαβὶδ; ἐμονομάχησε μὲν τὸν ἄλλόφυλον Γολιάθ, ἀυτὸς ἐφανετὸς ἐξαισιος κατὰ τὸ μέγεθος. ἀπὸ κεφαλῆς ἐώς ποδῶν ἢτον ἐνόπλος ἀπὸ σίδηρον καὶ χάλκωμα. τὰ ἄρματά τοι, καὶ μακρόθευ φαινόμενα ἐπροξενῆσαν τρόμον, καὶ ὑφανή τοι ἐκρύωντο τὸ αἷμα εἰς τὰς φλέβας. διατὶ ἀπεφάσιζε νὰ κριθῇ ἡ καθολικὴ γῆ μὲν μίαν μονομάχον, εἰς τὸν δύπολαν ἀυτὸς ἐπιφέρεισεν. ἐτοιμον τὸν ἑαυτόν τοι, καὶ λέγωντας λόγια βλάσφημα πολλὰ, ἐξωνείδιζεν ὁ ἀπερίτικος τὸν παράταξιν τῆς Γραμής. ἀπὸ τὸ ὄπλο μέρος ὁ Δαβὶδ, γέος τὴν ἡλικίαν, ἀφράκτος τὸ σῶμα, γυμνὸς ἀπὸ ἀρμάτων πολέμου, μὲν μίαν μονομάχον. Βακτηρίαν εἰς τὴν χεῖρα, μὲν πέντε λίθους λείας, (ἴγουν ἵσους καὶ ἀπαλλάξ), τὰς δύοις ἐβαλεν εἰς τὸ καθίσιον τοῦ ποιμενικοῦ ἐκ τῆς παραπρέοντος ποταμοῦ, ἐρχεται εἰς τὴν φοβερούν ἐκείνην μονομάχον. Βάλει εναὶ λίθον ἀπὸ τῆς πέντε εἰς τὴν σφενδόνα. σφενδόνιζει ἐναυτον τὴν βαρβάρην μὲν ὅλην τὴν δύναμιν, καὶ ὅλιθος ἐκσφενδονιασθεὶς τρυπᾷ τὴν παρικεφαλαῖαν, ἥγει τὸ χάλκωμα, ὅπη ἐσκέπαξε τὴν κεφαλήν, καὶ ἐντάυτῷ ἀκόμα, καὶ αὐτὴν τὴν ὑπερίφραγον τοῦ

Γίγαντος κεφαλήν, καὶ πίπτει κάτω εἰς τὴν γῆν ὁ
ἀπερίγιτος, ὡσόν μία δρῦς.

Οὐτως ἀξιοδοκέμενος ἀνδραγαθίας. Τίς δὲν τὸ
ὄμολογεῖ; μὰ διὸ τοῦτο τὸ; ἀληθεῖας δικαιόσης,
τὸ κατόρθωμα τῆς νέας τύττα Δαβὶδ, παντάπασι δέν
εἶναι κακώτερον, διὰ νὰ μὴ φάνω τολμηρός, ὅρ-
μάζωντάς το κακώτερον. διατί, πάρακαλῶ προσέ-
χετε, εἰς μὲν εὔος, καὶ μίαν όγδοην φροντὶ μόνοις
χεῖ ὁ Δαβὶδ μὲν τὸν ἐδίκοντα Γίγαντα, καὶ νίκη.
μὲν τρεῖς, μὲν περισσότερος, μὲν ὄλες, μὲν σύναδοι
οἰκημενικῶν, ὅχι ἀπαξ, ἀλλὰ πολλάκις, καὶ πλειστά.
κις, μόνος ὁ Μάρκος, καὶ πάντοτε νίκη. Η τάχα δὲν
εἶναι νίκη, καὶ πάτης εἰνθρωπίνις γίκης λαμπρότερος
μίσχρι τέλος εὑρασίς, καὶ καρτερία εἰς τὴν ἀγωνίας
τῆς ορθοδόξης πίστεως; ὅπω, διὸ νὰ εἰπῶ πάλιν καὶ
μὲ τὸν σοφώτατον σχολάριον, Ὁπερήτπιζε μὲν τῆς
πατρὸς δόξης ἐν μέσοις λατύνοις μόνος, (ἥτιν γάρ
τοῖς ὄφελεσι συμμαχεῖν, αὐτὶ τοιέτων, φεῦ, πο-
λευτοῖς ἔκδικοι), αὐτέσχυς δέ μόνος, πρὸς τὴν
άκιντην πραγματείαν σκείνην, τῶν ἀλλῶν ἐν-
δεδικότον δπως ποτε. ἀλλὰ καὶ ἀληθῶς μεγομέ-
χνυτα θέλω γιὰ ἴδειμεν τὸν Μάρκον μὲ τὸν ἐδίκοντα
Γρηλιὰς, τὸν φοβερὸν λέγω καὶ ὥπερτατον. Πάπαν.
Ο Δαβὶδ τὸ λάγχισον ἔφερε μὲ λόγια τὰ μίαν βακ-
τηρίαν, μίαν σφενδόνιν, πέντε λιθίας λείμες ἐκ τῆς
παραρρέοντος ποταμοῦ μέσα εἰς τὸ ποιμενικόν του
καδίον, καὶ αὐτὰ μεταχειρίζομενος, τῆς θελας ἐνερ-
γύσης δυνάμεως, ἐνίκησεν. Ο Μάρκος δὲν εἶχε
τίποτας ἀπὸ αὐτὰ, ὅτι ἐδεῖ ήτον δυνατὸν νὰ τοῦ
γένειν χρήσιμα εἰς τὸν ἐδίκοντα πόλεμον. ἀυτὸς εἴ-
χε βακτηρίαν τὸν ἐδίκοντα σαυρὸν, τὸν ὅποῖον δέ
ἄπαλῶν ὄνυχαν εἶχεν ἀσυκώσῃ. καὶ εἰς αὐτὸν πάν-
τοτε ἀπειλήσεις ταῖς ἐλπίδαις τῆς σωτηρίας του.
σφενδόνην εἶχε τὴν ἰεράν τη γλῶσσαν, τῆς δεξερᾶς
της

τεῦψις ὄργανον ἐπιτιδαιότατον. ἀλλὰ καὶ λίθους
εἶχεν ὁ Νεος ὁ τος Δαβὶδ ἐκ τῆς μυσικῆς πρωταριάς τῆς
ἀυτοσοφίας πρὸ πολλᾶ ἀποτεταμίευμένας εἰς τὴν
ποιμενικήν ταῦχήν· ποίει τάττες; τὴν παλαιὴν
Διαδύκην, τὸ ἄγιον Εὐαγγελίον. τὰς δὲ πιστολὰς
τῶν θεοσόφων Διποσόλων. τὰς ἀγύλας καὶ οἰκείε-
νικὰς συνδῆνε, τὰς ἀγύλων καὶ ἐγκρίτων διδασκά-
λων τὰ θεράπευτας θεολογίας. αὐτοὶ εἶναι ἔκεινοι οἱ νοη-
τοὶ πέντε λόγοι τῆς Δαβὶδ, οἱ δύντως λεῖοι καὶ δικ-
λόι. Βδέν γαρ ἐν αὐτοῖς σκολιὸν, εὖδε τραγού-
λιῶδες, κατὰ τὴν σοφίαν, καὶ ἀγυκαλὰ πεντε, ἀλ-
λὰ μία ἡ δύναμις, εἰς δύναμιν, ἐν τῷ πνεύματι τὸ λα-
λέν δια πάντων, καὶ ἀρκεῖ πολλάκις καὶ ὁ εἰς αὐτὸν
πάντων. Θεεν πίπτει καὶ μὲν ἐν τῷ τάτῳ, οὐ νοητὸς
Γολιάθ, αὐτὰρ ἦσαν τὰ ὅπλα τῆς ἐδίκτημας μονο-
μάχων. τὰ γαρ ὅπλα τῆς σρατείας ἥμων, κατὰ τὸν
Α' πόσολον, εἰσαρκίκα, ἀλλὰ δυνατὰ πρὸς καθαρε-
στὸν διχυρωμάτων. ὁ ἐδίκτης τῷ Γολιάθ δειν ἦτον βέ-
βαια τετράπιχυς. ἢ πεντάπιχυς, καθὼς ἦτον ἔκει-
νος τῷ Δαβὶδ, ἀλλὰ δύναμις ἡ διπλῆ τῷ εἴεστα τῷ ο-
ψών τὴν φαυτασίαν ἐώς τῶν οὔρων, εὐκτί εἴπει τὸ
πεντύμηστον οὐκέτη τὸν θρόνον τὸν ὁ ἐδίκτης τὴν συνα-
ποιεῖταις ὁ ποτε ἑωσφόρος. δὲν εἶχε περικεφα-
λαῖαν ἀπὸ χάλκαιμα, ἀλλ' εἶχε τιάραν τρικόρων
θάμβος προέενεσσαν καὶ ἐκπλιξιν. δὲν ἦτον κατά-
φρακτος ἀπὸ ὅπλα, ἀλλ' εἶχε δορυφόρους, σρατεύ-
ματος περὶ ἀυτὸν, καὶ ὅλην ἀπλῶς τὴν Ἰταλίαν.
δὲν ἔστει κουτάρι, καὶ σπαθί δὲν ἐξεγύμνων. ἀλ-
λὰ τί ταῦτα πρὸς τὴν ἀνταπότην βλασφημίαν τῆς
κιρέστεως; ποῖον κουτάρι δύναται να καρφώσῃ βαθύ-
τερα καὶ πικρότερα ἀπὸ τὴν αἵρεσιν; ποῖον σπαθί
ὑπορεῖ να εὑρεῖ κοπτικάτερον, ἀπὸ τὴν ἀνταπό-
την τῆς εὐσεβῆς πίστεως; εἰδεὶ καὶ αἰσθητῶς ταῦτα ζη-
τεῖς, ποῖα κιφίζολα, πῶς ὅλα τὰ θαυμάτημα, καὶ

εξαίρετως μάλιστα τὸ πῦρ καὶ τὸ κόνυμα ὑπηρετᾶσι
χρησιμώτατα εἰς τὰ πατικὰ αὐτούματα, πρὸς ἐξέ-
λειψιν τῶν πολεμίων τῆς ἐδίκης τα ὑπεροχῆς; ἀλλὰ
ὅμως ἀγκαλά καὶ Γίγας εἰς τὴν ἐξαστάνοντος Πάπας,
ἀγκαλὰ καὶ φυβερός σταυταχόθεν, αγκαλὰ καὶ γὰς
ἔτερχεν δὲ θάνατος από τὸν θρόνον τῷ κράτερι του,
ὁ Μάρκος ὅμως θαρσαλός παρῆντις εἶται ἐμπροσ-
θέν τοι, σφειδεύσεις ἐκ τῆς θεοκτιστής σόματός του
τὸν λειότατον λίθον τῆς ὁρθοδόξης πίστεως, καὶ ὅλος
ζωεὶς παντελῶς νὰ εὐλαβηθῇ τὸ τρικόρωνον,
διαπερᾶς ἔως μέρα εἰς τὸν μισθὸν τῆς πατικῆς κα-
φαλῆς, καὶ πίπτει ωἱ νεκρὸς ἀκίνητος, ἄφωνος, καὶ
ανενεργοῦντος, δὲ ἀπερίτικος τοῖς ωσὶ καὶ τῇ καρδίᾳ,
ἐκεῖνος, ὅπερ ὡς ἄλλος Γολιάθ μὲν τὴν ὁστοφορικήν
της ἐπαρτιν, ἐξωνείδιζεν ὅχι παράταξιν, ἀλλὰ πα-
ρατάξεις θεῶν ζῶντος τόσον πολλὰς καὶ μεγάλας, τὰς
άγιας λέγων καὶ οἰκείους συνδόδες, ἀνετῶν καὶ δικ-
ηρώντων τα θεοδίδακτα ἀυτῶν δόγματα καὶ θεσπίσ-
ματα.

Κατὰ τὴν τάχα ἥδελην εἰπῆ τινας, ὅτι τὸ μέ-
γα τὸ τέτο κατέρρευμα τῆς ἡρετέρης ἥρωος, τίναι εἶλο-
λειπέσερον ἀπὸ ἐκεῖνο τῷ Δαβὶδ, καὶ ὅχι μάλιστα
καὶ πολὺ λαμπρότερον, καθ' ὃσον ἐκεῖ δὲ κίνδυνος
τόσον ὁ κοινὸς, ὃσον καὶ δὲ προσωπικὸς, ἢ τον σωμα-
τικὸς, καὶ ἐδὼν ἢ τον ψυχικός, ἐκεῖ προσωρίνος, καὶ
ἐδὼν αἰώνιος, καθὼς ἢ τον καὶ ὅλῳ τῶν ἀγίων ἀελι-
τῶν, ναὶ βεβαιώτατα ἐγως ἐχοι, καὶ διὰ τότο καὶ
Παῦλος ὁ μεγας Απόστολος ἐλεγεν, ἡκ ἔσιν ἡ-
μῖν ἡ πάλι πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς
άρχας, πρὸς τὰς ἐξαστίας, πρὸς τὰς κοσμοκράτο-
ρας τὴν σκότης τὴν αἰώνος τέτο, πρὸς τὰ πνευματι-
κὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπιφράσιοις. Θέλωντας καὶ
δεῖξι μὲν ἀντὰς ὁ τῆς οἰκείους διδάσκαλος, ὅτι

πολλῶς τῷ μέτρῳ ὑπερβεῖ τῷν ἀγίοιν οὐ κίκη, καὶ
ἴσως καὶ ὁ πόλεμος. τοιάτου πάλειδου τολμήσον, οὐ
μακάρος οὐτος ἐκολέμησεν κατέρραξε λαμπρῶς
τὸν κόσμοντος τῷ σχότης τῇ αἰώνος τύττῃ, καὶ
τῆς λέγουσι τῆς δύσεως καὶ τῆς αἰσθητῆς καὶ τῆς
νομῆς.

Ἄλλοι δὲ πότε δὲν ἔρχομαι εἰς τὰς μεγάλας
ἐκείνες, καὶ πάνταχθεὶς τῆς οἰκουμένης φυγεῖσαντες· οὐ-
ρωμένοις; εἰς αὐτὸς λέγουσι τὰς ἀμέσως ὑπὲρ τῆς οὔτε-
βελας λαμπρῆς ἀγωνίσας, διὰ τὰ μὴ φαίνομενα,
πᾶς τίχα βιάζω μὲν τὰς ἀδιηγούσας με τὴν σύ-
κριτην, καὶ γάρ, μητὶ οὐ παρατίσσω τὸ ὄλον· υἱο-
τηγορεύπτω τὸ περισσότερον; ἀπειρον εἶναι βέβαι-
α τὸ πλῆθος, καὶ αὐτὰ σχεδὸν τὰ ἀεραν νικῶσι κα-
τὰ τὸν αριθμὸν οἱ γενναῖοι τῆς Χριστοῦ μετριῶται,
τόσον τῶν μαρτύρων, οἵσον καὶ τῶν ὄμολογοντῶν.
Ἄλλοι ἐγὼ κατὰ τὸ παρὸν γάρ τὰ σφραγίδατα τῶν
ἀγίων μαρτύρων φέρω εἰς τὸ μέσον, γάρ τὰ πλή-
θη τῶν ὄμολογοντῶν, ὅπερ κατὰ πάντας ἀπὸ τὰς α-
δεῖας αἰρετικὰς πικρὰς βασανιστέες ἔτελειώθησαν,
καὶ τὸν σέφρανον ἀπέλαβον τῆς ἀθλήσεως. τῶν ὀ-
ποίων καὶ ὁ Μάρκος, καθὼς λαμπρῶς ἀπεβολήσας· α-
νωτέρω. ἐξάδημοι μητῆς εἰς τὸ ἄκρον, καὶ σεφανίτης χρ-
ρεύει σήμερον ἐν βράνοις, κλέος καὶ χαύχημα, καὶ προ-
οδήκη αἰξιόλογος τῶν θείων ὄμολογοντῶν. Θέλω
να φέρω εἰς τὸ μέσον ἐκείνες, ὅπερ ἀλαμψαν εἰς τὰ
οἰκουμενικὰ κριτήρια, ἐκεῖ διλαδή, ὅπα οἰκουμενικῶς
ἡ πίστις ἐκρίνετο καὶ ἐδοκιμάζετο, καὶ διὰ τότο κατ-
εῖσαρστον καρύττονται μπάρμαχοι τῆς ὁρθοδοξίου
πίστεως. καὶ διὰ ναὶ μὴ λέγω· Γαρασίνε, Εὐτυχίες,
καὶ Κυριλλας, ὅπερ εἰς τὸ κοινὸν γένος δὲν εἶναι γυνα-
ῖοι, αρκεῖμοι εὖας, ὅτις δὲν εἶναι τρόπος μὴ λαμ-
πάνη κακένα. ἀυτὸς εἶναι τὸ μέγας θεῦμα τῆς Κρήτης
ὁ περιώνυμος καὶ πάνταχθεὶς περιαχθόμενος. Λαζανάσιος,

διατί συχεδὸν ἡ ζωή της ὅλη ἐπάρθη μέσους χάρας εἶναι ληστής με τὸ ξέροντας, μὲν πρυγάς, μετὰ διώγυμάς ὑπέρ τῆς πίστας. οὐταὶ ὅλα, ὅσον εἰς τὴν ἐδίκηντα πρόσωπον τὸν κακούματον ἔκεινην ταχεότητας εἰς τὴν πατρόκαραβότον εὔστρεπτον, τὰ ἐδέχθη καὶ ὁ Ἰησὸς Μάρκος γένος διὰ πολλῶν ἀπεδείχθη, καὶ ἀμφιβολίας ἀδημίας δὲν ἔχεινται, κατὰ τὸ λοιπὸν ἐγώ, μὲν οὐταὶ δὲν ἐξεπέψω, θέλω νὰ θεωρήσω καποῖαν μπεροχήν τὴν Μάρκη πρὸς τὸν μέγαν· Αὐτανάστιον; αὐθάδειαν· Καὶ οὐτε καθ' ἔνας θέλει κατακρίνει τὰ λόγια με, δποτὲ λικαὶ τὰ κάμη τοιαύτην σύγκριτιν. ἀλλ' αὐτῷ εἴται βέβαιος μάλιστα, ὅτι ὁ μέγας ἔκεινος τῆς οἰκουμένης φωτίζει, ὅχι μόνου δὲν θέλει ὄργιοθῆ, ἀλλὰ καὶ μάλιστα θέλει χαρῆ, ὡς καλὸς πατήρ δοξαζομένης τῆς θεοῦ. Ήγετον τί βελούμαι νὰ εἰπῶ; διαφριμίζεται δημόγος Αὐτανάστιος, ὅτι διάκονος ὅτι οὐκ τῷ Πατριάρχῃ τῆς Λαζαρενδρεῖας Αλεξανδρῷ, εἰς τὴν πρώτην ἔκεινην καὶ οἰκαρπενικήν ἀγίαν σύνοδον, ἢ δποτὲ εστιν αὐτοῖς ἐναντίον εἰς τὴν λύσσαν τοῦ ἀθεωτάτου· Αρείων, εξάρθη μέγας ὑπέρμαχος τῆς ορθοδοξίας, καὶ διάλεξει ἔκαμεν ἔκεινος μὲν τὸν ἀσεβεστατον Λαζαρίου, καὶ τὸν κατήσχυνε μὲν τῆς εὔστρεπτας δόγματος, καὶ ὅχι μένον ἔκεινον, αλλὰ καὶ τοὺς ἐδίκτειας ὁμόφρονας· τώρα, μὲν δημόγος Αὐτανάστιος, καὶ πρὸν ἀκόματε νὰ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, καὶ νὰ κάμη τὰς φοβερής ἔκεινας ἀγιώνας καὶ πολέμους τοὺς ὑδερινάς κατὰ τῶν αἱρετικῶν, μὲν λατύω ἀκόμα τότε ὀνομάζοντι ὑπέρμαχος τῆς ὁρθοδόξης πίσεως, καὶ πρόμαχος τῆς Εκκλησίας, καὶ πανταχοῦ ἔκεινο τὸ κατόρθωμα τῆς ἀγίας, ὡς εἰπον, διαφριμίζεται, μετά πάσον περιστότερον δίκαιον πράπει νὰ διαφριμίζεται, καὶ νὰ χιρύττεται δημόγος Μάρκος, δποτὲ τότον Ήγιανοδημηδον διὰ τὴν ἀληθείαν; εἰς ἔκεινην τὴν ἀγίαν σύνοδον, τὸ ὅλον πλῆθος τῶν πατέρων ήσαν ὅχι μόνον

ορθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ αγιώτατοι ἡσάντησιοφόροι, καὶ οἱ αἰρετικοὶ ἥσαντα πάντας τὸν ὄλιγον δέκα, ἢ καὶ ὄλιγοντι περισσότεροι. εἰς τὴν μιαρὰν τάπην τὸ πλεῖστον μέρος ἕσσαν κακόφρονες τούτοιοι, καὶ σατανικοὶ, καὶ ὄλιγοι μέχρι τοῦτο ἥσαν οἱ ὄρθόδοξοι, ἀλλὰ τέλος πάντων, πάντες ἔξεχλιναν ἀμείβονται. Σηταν. ὡς δέ εκεῖ ὅπερ ὁ μέγας Αὐτανάστιος ὑπεράσπιζετο τὴν εὐσέβειαν ἀντάμα μὲν ὄλιγος, ὁ Μάρκος ἕγκωντιζετο μόνος, καὶ μόνος πρὸς πάντας ἐπολέμει. ἔχεινος ἦτορ ἀνέτεσα εἰς φίλους καὶ πατέρας καὶ ἀδελφάς, ἀτος εἰς ἐχθρής, εἰς πολεμίας, καὶ ἐπιβάλλει. τίς λοιπὸν δὲν βλέπει, ὅτι διαφέρει σχεδὸν κατὰ πάσας τὰς περιφέσις τὸ κατόρθωμα τῆτο, καὶ πολλῶν τῷ μέτρῳ υπερβάλλει, καθ' ὃσον δὲν σίναι τὸ ἀυτὸν ποδὸν· νὰ συκώσῃ ἐν βάρος, καὶ τὸ ἀυτὸν νὰ τὸ συκώσῃ εἰς μόνος; υπερέσπιζε γάρ, φησι, τῆς πατρός δόξης ἐν μέσωι λατίνοις μόνος.

Αἰλλά, ἐπειδὴ σύγκρισιν ἐτόλμησε νὰ κάμη ὁ λόγιος τῆς πάνευφήις Μάρκε μὲν τὸν μέγαν τῆς οἰκουμένης διδάσκαλον, καὶ εἰς κάποιούντι καὶ σύδοκιμογενεῖν, ἢδη μὲν εἰλιθενεῖς τὴν μητέρην καὶ τὸ μέγαν ἐγκάριον, τὸ ὄποιον ἐξαιρέτως ὑψώνει ὁ μέγας ἐν θεολογίᾳ· Γρηγορίας, εἰς δόξαν ἐκείγει τὴν μεγάλην πατρός, καὶ διατὶ δὲν σίναι γένωσθαι, θέλω τὸ διηγηθῆ μὲν συντομίαν, διατὶ δὲ οὐκάτερος Μάρκος δὲν φαίνεται ἐλειπής, οὐδὲ ἀπὸ τοῦτο τὸ μέγιστον κατόρθωμα.

Εὐρίκετο φευγάτος εἰς τὴν Γταλίαν ἀπὸ τῶν διωγμάτων τῶν ἀρειανῶν ὁ μέγας Αὐτανάστιος. καὶ εἰς ἐκείνους τὸν καιρὸν γίνεται σύνοδος ἐκεῖ ὄρθοδόξων ἐπισκόπων καὶ διάτιχῶν καὶ ἀναπολικῶν. εἰς ἐκείνην τὴν σύνοδον, ὅπερ καθὼς εἶπα θλοὶ ἦτον ὄρθοδοξοι καὶ ὄμοφρονες, ἤκολας θητείσι σύγχυσις ὅχι ὄλιγη, καὶ

ἀπὸ τὴν σύγχυσιν καὶ σχίσματα ἔσται τῶν δυτικῶν
καὶ ἀνατολικῶν. τὸ αἴτιον οὗτον, διατὶ οἱ δυτικοὶ ἔ-
λεγον κάποιας λέξεις, ὅπερ δὲν τὰς εἰδέχοντο οἱ
ἀνατολικοί. καὶ ὁμοίως οἱ ἀνατολικοὶ ἔλεγον κά-
ποιας ἄλλας λέξεις, τὰς ὅποιας ἡγλῶσσα τῶν δυ-
τικῶν ή λατινική δὲν τὰς ἔχει, μετὰ τὸ νὰ εἶναι ζε-
υγὶ καὶ πτωχική ὥστε ὄνθιστα. οὕτων οἱ δυτικοὶ ἐπει-
δὴ δὲν ἀγροτικῆσαν τὸ νόμιμα τῶν λέξεων δὲν τὰς
εἰδέχοντο. οὕτω καὶ οἱ ἀνατολικοὶ ἐφαίνουντο αἱρετικοὶ
ἴγυαν ἀρειανοὶ εἰς τὰς δυτικὰς, καὶ οἱ δυτικοὶ ἐκ τοῦ
ἔναντί του εἴραντο αἱρετικοὺς, οἴγησαβελλιστοὺς, εἰς
τὰς ἀνατολικὰς. καὶ διὰ τότο, καθὼς εἰπεῖς σύγινε καὶ
μεγάλη ταραχὴ, καὶ ὄλγουν ἔλειψε νὰ σχισθοῦν
αἱ Εὐκλησίαι, καὶ μετὰ δὲν οἵτε κατὰ ἀλλήλεις καὶ
τὸ ἑνακόλουθο μέρος καὶ τὸ ἄλλο ὅρθως καὶ καλῶς ἐπρόσυν
εἰς τὰ λαγούμινα. τότε δὴ παρὼν ἔκει καὶ ὁ μέγας
Αὐθανάσιος, ἔδωκε προσοχὴν καὶ εἰς τὸ ἑνακόλουθο καὶ
εἰς τὸ ἄλλο. οἴγησεν ἔξεταξε μετὰ ιστυχίαν καὶ επιμέ-
λειαν τὰ φρονήματα καὶ τὰ ἑνὸς μέρες καὶ τὰ ἄλλα, καὶ
ἐπειδὴ εκατάλαβε, πῶς ὅρθως φρονεῖσθαι τὰ δύο
μέρη, τὰς ἄφιστες νὰ λέγουν τὰ ὄνθιστα εἰκεῖνα διὰ
έχει καὶ μία γλῶσσα, βεβαιώνωντας καὶ τὸ ἑνακό-
λουθοντας καὶ τὸ ἄλλο, πῶς ὅρθως καὶ καλῶς φρονεῖσθαι,
καὶ έτως εἴπαντον τὰ σκάνδαλα, καὶ σύγινεν εἰρήνη εἰς
τὰς Εὐκλησίας, καὶ ἑνωσίς, καθὼς καὶ πρότερον.

Τότο εἶναι ἐκεῖνο τὸ μέγας ἔργον τοῦ μεγάλου
Αὐθανασίου, τὸ διόπτιον ὑπέρ πᾶντα τὸ ἄλλα θαυ-
μάζει καὶ ὑπάντι ὁ μέγας Γερμαγόριος. καὶ διὸς νὰ εἰπω
ἐκεῖνα τὰ ἴδιά τη λόγια. „τότο, λέγει, τῶν μα-
κρῶν πόγων καὶ λόγων λυσιτελέσερον... τότο τῶν
πολλῶν ἀγρυπνιῶν καὶ χαμενιῶν προτιμότερον...
καὶ...“

Δ.012

Λοιπὸν, οὐσωε τὸ κατόρθωμα τέτο ὑπερεπαινεῖ τόσου πολλὰ διεολόγος, πῶς δὲν εἶναι καὶ διάρκος εἴναις ἄλλος μάγυας Λ' Θανάσιος, διπλαὶ δὲν δικατώφεωσε περισσότερον, ἀλλ' εἰδηπαντος καὶ ἀυτὸς ἀυτὸς τὸ φίλον θαυμασίως ἐνίργυισε. ἐπιδιδύκειτε να τοκεστε καὶ τέτο; εύρισκομαι χρεώσις να τὸ προθέσω, διατὶ τὸ ἀπατεῖ καὶ ἀκολεψία τῆς Ιερᾶς τε διηγήσεως, τὴν ὅπειαν πρὸ πολλῆ τὸ θαῦμα τῶν ἥρωϊκῶν του ἀγώνων, τὴν διέκοψε, καὶ ἡμεῖς πρέπει εἴς ἀνάγκης νὰ τὴν ἀκολεψίσωμεν, διὰ γὰρ φθάσωμεν καὶ εἰς τὸ πανέργου τέλος τῆς ἀγύλας τα ζωῆς.

Διὰνὰ συντέμω λοιπὸν τὰ μεταξὺ, ἔφεσται καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν. Καὶ ἐκτιδὺ οἱ φίμι προλαβῖσα ἔχειρυξε τὴν ἀγύλα τὰς ἀγωνας καὶ τὴν τελείαν ἔντασιν καὶ καρτερίαυτα εἰς τὴν πατρογονικὴν εὐσέβειαν, δὲν ἔδραμε τόσος λαὸς εἰς τὴν προστάτην τὴν βασιλέως, (μάλιστα οἱ περισσότεροι καὶ μισθυτες τὸν ἀπέφευγον) οὅσος ἔρρευσεν εἰς τὴν ὑποδοχὴν ταῦτα τάτα αριστέως, καὶ λαμπρῶ τῆς Εὐκλησίας ἥρωος. ἄλλοι σῦλον ἀκλόνητον τὸν ὠνόμαζον τῆς Εὐκλησίας, ἄλλοι ταμεῖον ποσυλον τῆς ὁρθοδόξου πίτεως. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Λ' Θανάσιοι τὸν αριμίζον, οἱ δέ Κύριλλοι, οἱ δέ νέον Γάλανην τὸν διεολόγον, τὰ ὅποια καὶ τὸν ιερώτατον θρόνον, ἢτοι τὴν Εὐφετον ἐκλιρώσατο. τί δέ καὶ πῶς πρὸς τὰς ἄλλας ἐφέροντο, ὅπερ κακῶς τὴν κακὴν ἐκείνην ἐτελείωσαν ἔνωσιν; δὲν ἡμπαρεῖ τινὰς ἀρκετὰ νὰ παρασημήσῃ τὴν σύγχυσιν καὶ τὸν ἀνακατομὸν καὶ τὴν ἀλιότητας ἐκείνης τῆς πόλεως. πλὴν τῆτο μόνον, ὅτι σχίσμα μέγα καὶ χάσμα μέγα ἐγένετο, μεταξὺ τῆς ὁρθοδόξης λαᾶ καὶ τῶν λατινοσαντων. οἱ αρχιερεῖς τὰς ἀρχιερεῖς ἀπέφευγον, δι Ιερεῖς τὰς Ιερεῖς, οἱ μοναχοὶ τὰς μοναχὰς καὶ ὄλοι ὄλοι μετεπέστρεψαν μῆσος ἡρεματα-